SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

FEBRUARY / MARCH
FEBRUARIE / MAART

2005

HISTORY OF THEATRE, COSTUME AND LITERATURE

GESKIEDENIS VAN TEATER, KOSTUUM EN LETTERKUNDE

(Second Paper: History of Literature)
(Tweede Vraestel: Geskiedenis van Letterkunde)

SG 612-2/2

HISTORY OF THEATRE etc SG: Paper 2

4 pages
5 *bladsye*

612 2 2 SG

X05

COPYRIGHT RESERVED / *KOPIEREG VOORBEHOU*
APPROVED BY UMALUSI / *GOEDGEKEUR DEUR UMALUSI*

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

GESKIEDENIS VAN TEATER, KOSTUUM EN LETTERKUNDE SG
(Tweede Vraestel: Geskiedenis van Letterkunde)

TYD: 2½ uur

PUNTE: 120

INSTRUKSIES:

- Beantwoord VIER vrae in hierdie vraestel.
- In Afdeling A moet jy TWEE vrae beantwoord.
- In Afdeling B moet jy EEN vraag beantwoord, en Afdeling C is verpligtend.
- Nommer die vrae in ooreenstemming met die nommers op die vraestel.
- Al die vrae is gelykwaardig en tel 30 punte elk.

AFDELING A
POËSIE
TWINTIGSTE- EN BEGIN EEN-EN-TWINTIGSTE EEU

Beantwoord TWEE vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 1

1.1 Skryf kort aantekeninge oor die agtergrond en geskiedenis van Elizabeth Francoise Eybers. (10)

1.2 Die sentrale tema in Elizabeth Eybers se werk word deur John Kannemeyer beskryf as "die vroulike hart met al sy stemmings."
Noem VIER bundels van hierdie digteres, en identifiseer telkens die TEMA wat daarmee geassosieer word. (10)

1.3 Dit is egter veral in haar mees onlangse gedigte dat ons die hele verhaal van nie net 'n vrou nie, maar die mens se lewe vind. Bespreek TWEE gedigte uit *Rymdwang* wat 'n beeld gee van die ouderdom in sy verskeidenheid aspekte.
2 x 5 = (10)
[30]

GAUTENG DEPARTMENT OF EDUCATION

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION

HISTORY OF THEATRE, COSTUME AND LITERATURE SG
(Second Paper: History of Literature)

TIME: 2½ hours

MARKS: 120

INSTRUCTIONS:

- Answer FOUR questions: TWO questions from Section A, and TWO questions from Section B.
- Answers should reflect your personal response to the works and writers you have studied during the course of the year, but be thoroughly motivated.
- Enjoy the examination!

SECTION A
20th CENTURY LITERATURE

Answer any TWO questions from this section.

QUESTION 1
WAR POETS

You have been asked to present a poetry programme of war poetry, which covers as wide a selection of poems by as many different writers as possible. You have decided to use a narrator for this poetry programme who will introduce each of the poems to be performed. Write the script for the narrator, indicating which poems you have chosen to present, and giving the audience some insight into what these poems have to say about the war experience. **[30]**

QUESTION 2
SYLVIA PLATH

Sylvia Plath had both an appetite for life and a death wish. This basic contradiction is at the heart of all her poetry, which swings between the optimistic and the pessimistic, the celebratory and the suicidal. Write an essay in which you explore this contradiction by referring to a range of her poems. **[30]**

VRAAG 2

2.1 N.P. van Wyk Louw het 'n belangrike rol gespeel in die ontwikkeling van die Afrikaanse letterkunde. Beskryf kortliks die rol wat hierdie digter as 'n DERTIGER gespeel het, en verwys ook na biografiese inligting wat van toepassing is. (10)

2.2 ***Tristia***, die titel van die bundel wat in Amsterdam geskryf is, speel terug op die gelyknamige bundel van die Romeinse skrywer. Verduidelik. (10)

2.3 Alhoewel dit geen heg gekonstrueerde bundel is nie, kan sekere groeperings geïdentifiseer word. Kies TWEE temas wat jy bestudeer het en verduidelik hoe hierdie temas vergestalt word in sy gedigte deur te verwys na TWEE gedigte uit ***Tristia***. 2 x 5 = (10)

[30]

VRAAG 3

Onder invloed van die Nederlandse '*Vijftigers*' en die Franse '*Surrealiste*', **beweeg** die Afrikaanse digkuns in die sestigerjare sterk in die rigting van die '*Vrye Vers*'. Die poëtiese toneel word, behalwe vir Peter Blum, oorheers deur Breytenbach wat nuwe moontlikhede in Afrikaans oopskryf.

3.1 Verduidelik in watter opsigte hy totaal afgewyk het van die bestaande vaste vers in sy poësie. Noem VYF aspekte. Krediet sal gegee word indien jy na geldige voorbeelde in sy gedigte kan verwys. 5 x 2 = (10)

3.2 Van die geslaagdste verse in ***Nuwe Verse*** rig Breytenbach onderskeidelik tot sy moeder en vader. Noem en bespreek TWEE van hierdie gedigte. 2 x 5 = (10)

3.3 Die gedigte wat handel oor 'n terugkeer na Suider-Afrika, die oproep van natuurtonele, die dubbelslagtige gevoel van haat en liefde vir die geboorteland vorm die tweede afdeling van ***Kouevuur***. Bespreek TWEE van hierdie gedigte wat handel oor sy uiteindelike (of verbeelde) terugkeer. 2 x 5 = (10)

[30]

AFDELING B
PROSA

Beantwoord EEN vraag uit hierdie afdeling.

VRAAG 4

4.1 Bespreek enige van die kortverhale wat jy bestudeer het. Gee telkens die titel, en ook die naam van die skrywer. In jou antwoord moet die volgende kenmerke van die kortverhaal bespreek word:

- Styl
- Simboliek
- Klimaks/antiklimaks 3 x 5 = (15)

QUESTION 3
EDWARD ALBEE

Who's Afraid of Virginia Woolf? is a disturbing and intensive investigation of marriage and what can happen to relationships over time. Imagine that you are a marriage counsellor and write an essay in which you report on what you have discovered, the positive and the negative, about the relationships depicted in the play. You may refer to the events of the play as if you had been a "fly on the wall". **[30]**

QUESTION 4
HAROLD PINTER

You are about to direct a production of ***The Birthday Party***. Your cast questions the relevance of the play to modern audiences. You begin your answer to them with the following words, quoted from Martin Esslin:
"*The Birthday Party* simply explores a situation, which in itself, is a valid poetic image that is immediately seen as relevant and true."
Complete your argument, explaining in a well-structured essay what makes this valid poetic image so relevant and true. **[30]**

TOTAL FOR SECTION A: [60]

SECTION B
SOUTH AFRICAN LITERATURE

Answer TWO questions from this section.

QUESTION 5
DOUGLAS LIVINGSTONE

You are a passionate conservationist and you have just discovered the poetry of Douglas Livingstone. Write a letter to a friend, which explains his views on the relationship between man and nature and focuses on what appeals to you about his poetry, both in terms of style and content. **[30]**

QUESTION 6
ATHOL FUGARD

"... the outstanding feature that appears to characterize many of Fugard's portrayals of woman is simply endurance. Miss Helen must endure the stigma of being the nutcase of Nieu Bethesda. Patience is the supreme example of this type."

Discuss the female characters of ***A Road to Mecca*** in the light of this statement. Is this an oversimplification or is endurance their "outstanding feature"? **[30]**

4.2 Gee 'n opsomming van die inhoud van EEN van die kortverhale van jou keuse, en verduidelik waarom jy hierdie kortverhaal gekies het. Jy moet die meriete van die kortverhaal bespreek in jou antwoord en krediet sal gegee word vir gemotiveerde opinies. (15)

[30]

VRAAG 5

5.1 Bespreek die roman wat jy behandel het aan die hand van SES van die volgende aspekte: (Kies die kenmerke wat van toepassing is op die roman wat jy behandel het.)

- Aktualiteit en relevansie
- Pretensieloosheid
- Ironie
- Humor
- Tyd en Ruimte
- Vertelstyl
- Karakterbeelding
- Taalgebruik (dialoog)
- Wegbreek van tradisionele sosiale en/of historiese roman
- Nuwe historiese roman
- Sosiale en/of historiese kommentaar
- Die kuns om '*om te kyk*' 6 x 5 = **[30]**

AFDELING C
VRAAG 6
VERPLIGTEND

6.1 Skryf 'n opsomming van die inhoud van die drama wat jy bestudeer het. (15)

6.2 6.2.1 *Didaskalia* sluit die volgende in:

- Teater
- Dramaturg
- Titel
- Karakterlys
- Toneelaanwysings

Watter TWEE van bogenoemde antwoorde is **verkeerd**? (2)

6.2.2 Gee 'n lys van karakters in die drama wat jy bestudeer het. (2)

6.2.3 **Ouditiewe** ruimte word gedefinieer as 'geluide wat nie gesien kan word nie, maar wel deur die teatergangers gehoor kan word, soos 'n perdestal reg langs die huis', bv. '*Huis van Bernarda Alba'.* Wat vorm die ouditiewe ruimte in die drama wat jy behandel het? (2)

QUESTION 7
GCINA MHLOPE

Have You Seen Zandile? was based on the life experiences of the writer, Gcina Mhlope. In your opinion, does this make the play more, or less,

- accessible?
- relevant?
- universal?

Write an essay which explores these questions, while referring to the play in detail. **[30]**

QUESTION 8
ZAKES MDA

You have been asked to nominate a South African writer to represent the new wave of South African writing. You have decided to nominate Zakes Mda as you believe he is the most important South African novelist to emerge in the last twenty years. Write your nomination, explaining in detail why you have made this choice of writer. Refer to ***Ways of Dying*** for examples to support your argument. **[30]**

TOTAL FOR SECTION B: [60]

TOTAL: 120

END

6.2.4 Beskryf die fisiese voorkoms van TWEE karakters uit die drama wat jy bestudeer het, soos hulle op die verhoog sal lyk. Watter boodskap stuur hulle aan die gehoor slegs op grond van hulle voorkoms? (3)

6.2.5 Noem EEN voorbeeld van **toneelaanwysings** in die drama wat jy as belangrik beskou. Gee 'n duidelike motivering vir jou antwoord. (2)

6.3 Watter karakter in die drama wat jy bestudeer het, was vir jou besonder interessant? Verduidelik hoekom jy hierdie karakter uitsonder. (3)

6.4 Waarom word 'n opvoering as 'n **kommunikasieproses** beskryf? (1)

[30]

TOTAAL: 120

EINDE